

de hidtilværende Jagtberettigede, men, medens en saadan Fremgangsmaade i Eiesvig fandtes forenelig med de factiske Forhold, som ere indtraadte der i Løbet af de seneste Aar, troer jeg, at den i Kongeriget vilde stride imod Grundlovens § 87, hvilket ogsaa er anerkjendt i alle de Forhandlinger, som ere gaaede forud for Lovudkastets Forelæggelse. Dette er allerede fremhævet af Landbocommissionen, saaledes som af de omdeelte Bilag vil erfares; i sin Betænkning Pag. 64, har Landbocommissionen saaledes erklæret sig enig med Indenrigsministeriet i, at Afsløsningen af Jagtretten i Henhold til Grundlovens § 87 kun bør skee mod fuldstændig Erstatning til den til Jagten Berettigede. Den Forudsætning gaaer altsaa heelt igjennem Forhandlingerne, og hvad vel heller neppe tør benægtes, at Jagtretten er en Eiendomsrettighed, der har en vis Værdi. Det er vel blevet yttret af en æret Rigsdagsmand, at Ingen kan udøve Jagtretten uden Tab for sig, og det er, forsaavidt jeg forstod ham, angivet, at det Tab, Statskassen skulde lide ved Jagttrettens Udøvelse paa den kongelige Wildtbane, løb op til en meget stor Sum; men, ligesom der i saa Henseende vistnok findes en Misforstaaelse Sted — thi fra Forhandlingerne paa forrige Rigsdag vil det erindres, at Indtægterne og Udgifterne i denne Henseende omrent hævede hinauden, og at der ialtsald ikke kunde være Tale om et saa stort Tab, som den ærede Rigsdagsmand anførte — saaledes troer jeg ogsaa, at det lettelig vil erkjendes af Enhver, og vistnok ogsaa af den ærede Rigsdagsmand selv, at det paa ingen Maade ubetinget kan siges, i alle Tilfælde at være forbundet med Tab at udøve Jagten. Hvilket Tab paadrages den Landmand, der selv eier sin Gaard, derved, at han, naar han gaaer ud i Marken, tager sin Bøsse med og af og til skyder noget Wildt; han opofferer jo dog derved ikke andet end det Krudt, han skyder bort, og den Tid, han ellers kunde have til sin Raadighed, men som han nu finder for godt at anvende paa den Maade; og, ligesom i dette Tilfælde, saaledes kan jo ogsaa meget godt i andre lignende Tilfælde, hvor En i et vist District er berettiget til at udøve Jagten, dette skee uden noget væsentligt Tab. Dette

Spørgsmaals rette Afgjørelse maa beroe paa en Undersøgelse af de særlige Forhold, paa, hvorvidt de Omkostninger, der anvendes paa at udøve Jagten, staae i Forhold til den Nytte, der drages deraf. I de allerfleste Tilfælde vil det vise sig, at Jagten ikke lettelig vil blive drevet, uden at bringe en vis Indtægt; det er saaledes noksom bekiendt, at for Exempel navnlig Udbyttet af Nævejagten kan have en ikke ganske ringe Værdi, og i mange Tilfælde have de Folk, som holde særegne Jægere, kunnet lønne disse tildeels med Udbyttet af denne Jagt; og saaledes vil der paa de forskjellige Steder være en forskjellig Art Jagt, som virkelig kan have en ikke ganske ringe Værdi. Det er altsaa det Almindelige, at Jagtretten har en vis Værdi, og jeg troer derfor ikke, at man kan karakterisere den ene og alene som en Herlighed af den Art, der ikke har nogen Pengeværdi; men, har den en Pengeværdi, da bliver den til en Eiendomsrettighed, der ganske falder ind under Grundtanken i Grundlovens § 87, og saaledes maa fremkalde Krav paa Erstatning. Derved er altsaa den Fremgangsmaade hjemlet, som Lovudkastet har fulgt i Henhold til alle de Forhandlinger, som hidtil have fundet Sted om denne Gjenstand. Forsaavidt der er blevet spurgt, hvorledes Forholdet vil stille sig mellem nærværende Jagtanordning og Markfredsansordningen med Hensyn til Haandhævelsen af de ved den sidstnævnte Anordning givne Bestemmelser, da maa jeg bemærke, at det nærværende Udcast aldeles ikke berører dette Forhold, men at det bliver ganske det samme som hidtil, da begge Hovedlovgivninger blive bestaaende uforandrede, som de have bestaaet til denne Dag. At der ikke ved Bestemmelserne i enkelte Paragrapher, som man har anført, er udrettet Alt, hvad man maa skee kunde vuse, med Hensyn til at forebygge Wildtskade, det er fuldstændigt indrømmet, og det ligger jo ogsaa deri, at man har anført dette, eller har optaget dette Hensyn til Wildtskade og Duffeligheden af at formindske Antallet af de Tilfælde, hvori saadan kan forekomme, som Motiv til den Afsløsning af Jagtretten, som Lov

J. N. Hansen: Jeg maa i Hovedsagen